

Předkládaná diplomová práce se zabývá současným postavením a aktuálními problémy ruskojazyčné menšiny na Litvě, snaží se je zasadit do kontextu současné litevské společnosti a srovnat se situací ruskojazyčných menšin ve zbylých pobaltských republikách.

Na rozdíl od zbylých pobaltských zemí, Litva po získání nezávislosti přistoupila při udělení občanství k tzv. nulové variantě, kdy litevské občanství získali všichni zájemci, kteří o ně projevili zájem a měli trvalý pobyt na území Litevské SSR. Toto politické rozhodnutí značně omezilo možnou eskalaci národnostního(etnického) konfliktu.

Diplomová práce je strukturovaná do tří bloků - částí. V první části se snažím uvést čtenáře obecně do problematiky národnostních menšin a seznámit je se základy teorie etnicity. Druhá část se týká historie osídlení ruskojazyčné menšiny v pobaltských zemích od středověkých dob až do roku 1991. Větší důraz je kladen na specifickou situaci v Litevské republice a historický vývoj ruskojazyčné menšiny v ostatních zemích je zmíněn jen okrajově. Jsem přesvědčen, že tento historický exkurs je nezbytný ke správné analýze současného postavení ruskojazyčných menšin Pobaltí. Třetí, stěžejní část diplomové práce se plně věnuje situaci a problémům litevské ruskojazyčné menšiny po rozpadu Sovětského svazu, tedy v letech 1991-2005 ve srovnání svíce vyostřenou situací v sousedním Lotyšsku a Estonsku, jenž je dána odlišnými demografickými faktory a jinou státní politikou vůči národnostním menšinám. Poslední kapitola se věnuje ruskojazyčné menšině jako významnému faktoru v tvorbě zahraničních politik států Pobaltí a Ruské Federace.